

Kitab Daniel - Nomer Satus Patang Puluh Pitu

Peran Gerakan Agami ing Mbentuk Politik Amerika: Saka Pat Robertson nganti Christian Coalition

Jeff Pippenger

2024-03-20

Kita ngakhiri artikel pungkasan kanthi paragraf ing ngisor iki:

“Pangwasané mukjijat kang kawedhar lumantar spiritisme bakal ngetrapaké pangaribawané nglawan wong-wong sing milih manut marang Gusti Allah tinimbang marang manungsa. Pawartos saka para roh bakal mratelakaké yèn Gusti Allah wis ngutus wong-wong mau kanggo ngyakinaké para panulak dina Minggu bab kaluputané, kanthi negesaké yèn angger-anggering nagara kudu diturut kaya angger-anggeré Gusti Allah. Wong-wong mau bakal nangisi gedhéné piala ing jagad lan ndhukung paseksèné para guru agama yèn rusaké kaanan moral iku disebabaké déning panyawiyahan dina Minggu. Gedhé bakal bebendu kang katimbulaké marang kabèh wong sing ora gelem nampani paseksèné.” The Great Controversy, 589, 590.

“paseksi para guru agama manawa kaanan moral sing rusak iku disebabake dening panyepèlèkaké dina Minggu,” iku minangka pratandha dalan sajarah sing nuntun marang penegakan panyembahan srengéngé ing Amérika Sarékat. Pat Robertson, penginjil televisi saka Amérika lan pangadeg Christian Broadcasting Network (CBN) lan Christian Coalition, maju minangka calon Présidhèn Amérika Sarékat ing pemilihan pendahuluan Parté Républik taun 1988. Kampanye Robertson kaarahake marang panggerakan para pamilih Kristen konservatif lan panyengkuyungan prakara-prakara sosial lan moral sing selaras karo kapitadosan evangelikalé. Ing wektu wekasan taun 1989, ing sajarah présidhèn kapisan saka wolung présidhèn pungkasan, pimpinan lan pangadeg Christian Coalition maju dadi calon présidhèn. Sajarah kaprésidhènan Reagan nggambaraké sajarah présidhèn Républik sing pungkasan.

Paukumaning Allah wis meh ngasilaké kaanan sing netepi wacana sadurungé saka *The Great Controversy*, lan sing sajajar karo pakaryaning Christian Coalition. Christian Coalition iku muncul kanggo nanggulangi masalah-masalah moral lan sosial sing, miturut pangandikané Sister White, ora bisa diprayogakaké déning wong-wong sing nyekel kendhali pamaréntahan. Christian Coalition ing sajarahé Reagan nggambaraké sawijining gerakan sing padha ing mangsa ngarep sing wis caket banget. Miturut profési, Christian Coalition iku dilambangaké déning National Reform Movement sajrone krisis hukum Minggu sing ana gandhèngané karo Blair Bills ing taun-taun 1880-an lan 1890-an. National Reform Movement iku diadegaké ing taun 1888, lan Sister White kanthi mligi ngrembug gerakan iku ing tulisan-tulisané.

“Krisis gedhé nunggu umaté Gusti Allah. Krisis nunggu jagad iki. Peperangan kang paling wigati sajroning sakèhé jaman wus ana pas ing ngarepé kita. Kedadéan-kedadéan

kang luwih saka patang puluh taun iki, adhedhasar panguwasa saka pangandika ramalan, wis kita pratélakaké bakal kelakon, saiki lagi kalakon ana ing ngarepé mripat kita. Wis cetha yèn prakara sawijining amendemen marang Konstitusi kang matesi kamardikaning nurani wis diajukaké marang para anggota legislatif bangsa iki. Prakara meksa pangreksaning dina Minggu wus dadi salah siji perkara kang narik kawigatèn nasional lan wigatiné gedhé. Kita ngerti temenan apa kang bakal dadi asil saka gerakan iki. Nanging, apa kita wis siyap ngadhepi prakara iki? Apa kita wis kanthi setya nindakaké kuwajiban kang wis dipasrahaké Gusti Allah marang kita, yaiku maringi pepéling marang wong akèh bab bebaya kang ana ing ngarepé?”

“Ana akèh wong, kalebu saka antarané wong-wong sing melu ing gerakan kanggo ngetrapaké pangreksan dina Minggu iki, kang kabut marang asil kang bakal ngetutaké tumindak iki. Wong-wong mau ora weruh yèn sajatiné padha nggebug langsung marang kamardikan agama. Ana akèh wong sing durung tau mangertèni tuntutan Sabat Alkitab lan dhasar palsu sing dadi tumpuan lembaga dina Minggu. Saben gerakan sing ndhukung undhang-undhang agama sajatiné minangka tumindak pasrah marang kapapan, kang sajroning akèh jaman tanpa kendhat wis perang nglawan kamardikaning kalbu. Pangreksan dina Minggu nduwèni asalé minangka lembaga sing diarani Kristen saka “rahasyaning duraka;” lan pangreksané iku bakal dadi pangakon nyata marang asas-asas kang dadi watu pojoké Romanisme. Nalika bangsa kita nganti nyélaki asas-asas pamaréntahané piyambak kanthi netepaké undhang-undhang dina Minggu, Protestantisme sajroning tumindak iki bakal gandhèng tangan karo kapapan; iku ora liya kejaba marakaké urip marang tirani kang wis suwe banget kanthi semangat ngentèni kalodhangané kanggo njeblug manèh menyang despotisme sing aktif.”

“Gerakan Reformasi Nasional, kanthi ngleksanani kuwasaing undhang-undhang agama, nalika wis kawangun kanthi sampurna, bakal nyatakaké intoleransi lan panindhesan kang padha kaya kang wis nguwasani jaman-jaman biyèn. Ing wektu iku, majelis-majelis manungsa njupuk hak-hak kang dadi kawenanganing Ketuhanan, ngremuk kamardikaning nurani ana ing sangisoré kuwasa despotik; lan pakunjaran, pambuwangan, lan pati nuli tumiba marang wong-wong kang nentang pranatan-pranatané. Manawa kepausan utawa prinsip-prinsipé maneh diwènèhi kuwasa lumantar undhang-undhang, geni panganiaya bakal murub manèh marang wong-wong kang ora gelem ngurbanaké nurani lan kayektèn minangka pakurmatan marang kasalahan-kasalahan kang dipracaya déning akèh wong. Piala iki wis ana ing pucaking kaleksanan.”

“Nalika Gusti Allah sampun maringi pepadhang dhateng kita ingkang nedahaken bebaya-bebaya ing ngajeng kita, kapriye kita saged kaanggep resik wonten ing ngarsanipun menawi kita nglirwakaken nglampahi saben daya upaya ingkang wonten ing pangwaos kita supados nggawa prakawis punika dhateng ngarsaning umat? Punapa kita saged ngrumaosi cekap kanthi nilaraken piyambakipun ngadhepi prakawis ageng punika tanpa pepènget?”

“Ing ngarsanipun kita wonten sawijining pangajeng-ajeng bab perjuangan ingkang terus lumampah, kanthi bebaya dipunpenjara, kélangan bandha, malah tumeka nyawa piyambak, kanggé mbélani angger-anggeripun Allah, ingkang dipunwontenaken dados boten aji déning angger-anggeripun manungsa. Ing kaanan punika kawicaksanaan kadonyan badhé nyurung supados wonten katundhukan lahiriyah dhateng angger-anggering nagari, marga saking katentreman lan karukunan. Lan wonten ugi sawatawis tiyang ingkang malah badhé nyengkuyung lampah mekaten punika kanthi ngginakaken Kitab Suci: ‘Hendaklah tiap-tiap jiwa takluk kepada pemerintah yang di atasnya.... Sebab pemerintah yang ada, ditetapkan oleh Allah.’”

“Nanging punapa ingkang sampun dados lampahipun para abdi Allah ing jaman-jaman kapengker? Nalika para murid martakaken Kristus lan Panjenenganipun ingkang kasalib, sasampunipun wungunipun, para panguwasa dhawuh dhateng wong-wong mau supados boten malih ngandika utawi mulang kanthi asma Yesus. ‘Nanging Pétrus lan Yohanes mangsuli sarta matur dhateng wong-wong mau: Manawi punika leres wonten ing paningaling Allah, ngrungokaken kowé langkung saking ngrungokaken Allah, prayoginipun kowé piyambak ingkang netepaken. Awit kula boten saged kajawi ngandika bab prekawis-prekawis ingkang sampun kula tingali lan kula pireng.’ Wong-wong mau tetep martakaken kabar kabingahan bab kawilujengan lumantar Kristus, lan panguwaosipun Allah maringi paseksi dhateng pawartos punika.”
Testimonies, volume 5, 711–713.

Paukuman-paukumaning Allah wus arep nuwuhake sawijining kaanan ing lingkungan sosial, ékonomi, lan agama ing sajroning Amérika Sarékat, sing nuwuhake nalar tumrap para pamimpin agama supaya wiwit nyuwaraaké sawijining kawangunan manèh tumrap moralitas umum, kaya dene kang dilambangaké ing taun-taun 1880-an lan 1890-an, lan banjur manèh ing sajarah présidhèn kang nandhani wektu wekasan ing taun 1989. “Sawijining krisis gedhé ngentèni umating Allah. Sawijining krisis ngentèni donya.” Sister White ngaturaké rong pitakon, “Nalika Allah wis maringi kita pepadhang kang nuduhaké bebaya-bebaya ing ngarepé kita, kepiyé kita bisa tetep resik ing ngarsané Panjenengané manawa kita nglirwakaké kanggo ngupaya kanthi temen saben usaha kang ana ing kakuwatan kita supaya ngaturaké iku ana ing ngarepé wong akèh? Apa kita bisa rumangsa cukup kanthi ninggalaké wong-wong mau ngadhepi prakara gedhé lan wigati iki tanpa pepènget?”

Padhang apa kang wus ana kanggo nedhaké bebaya-bebaya kang ana ing ngarepé kita, lan manawa pancèn ora ana padhang, kepriyé Gusti Allah kang mahaasih bisa nyekel umat-Nya tanggung jawab amarga ora ngaturaké piweling bebaya, manawa wong-wong mau durung tau krungu piweling bebaya iku? Para maos ingkang kinurmatan, panjenengan bakal dipuntuntut tanggel jawab awit saking padhang ingkang dipunwedharaken lumantar artikel-artikel punika.

Panjlèntèhan kang cetha bab sipat-sipat kakuwasan naga Demokrat, kakuwasan nabi palsu Republik, kakuwasan kepausan, Islam lan greja Adventis Laodikia, sarta uga Israel harfiah ing artikel-artikel iki bakal dianggep minangka ujaran sengit déning para panguwasa sing

kuwasa, nanging iku yaiku pesen saka Sabdaning Allah kang diteguhaké déning metodologi garis ing dhuwur garis, lan garis-garis mau padha sesambat yèn paukiman-paukumaning Allah wis arep saya nambah lan saya munggah ing kerepé.

Miturut pralambang kenabian, Koalisi Kristen sing nglumpuk bebarengan ing sajarah pas sadurungé mangsa wekasan ing taun 1989, nduwèni penerapan sing luwih wigati tinimbang mung sajarah karo taun-taun 1880-an lan 1890-an. Ing pethikan sing nembe kita kutip saka Sister White, dhèwèké mènèhi pratandha yèn spiritualisme iku salah siji saka loro cara kang dipigunakaké Iblis kanggo nggawé donya dadi tawanan, banjur ngaturaké sawatara ukara ngenani mujijat-mujijat sing bakal ditindakaké déning dheweke.

Sawisé pemilu taun 1988, mangka sawisé tekane Koalisi Kristen, ana panyingkapan gedhé banget saka mukjijat-mukjijat satani ing wilayah naga, wilayah kéwan galak, lan wilayah nabi palsu. Iku wigati kanggo nyalarasaké fénoména-fénoména iki kanthi bener, amarga iku nglambangaké tekane Iblis kang nyamar dadi Kristus sawisé hukum Minggu ing Amerika Sarékat kang bakal enggal teka.

Ing jagad Katulik, ing taun-taun 1990-an donya mirsani nalika penampakan sing sinebut prawan Maria, kanthi kairingi mujijat-mujijat arca para santo sing ngetokake getih, mujijat penampakan ing langit, udan kelopak kembang saka langit tanpa mendhung, lan mujijat-mujijat Iblis liyané sing ora lumrah. Ziarah ewonan wong saka saindenging jagad ditindakake déning khalayak akèh ing mangsa kuwi, kaseret menyang sajroning kasasaran sing ditindakake lumantar kedadéyan-kedadéyan mau. Buku-buku ditulis bab iku, para wartawan nyelidiki, majalah-majalah kayata Time lan Newsweek nampilaké prakara-prakara iki ana ing kaca ngarepé.

Ana ing jagading naga, reca-reca Hindu ing India mratelakaké mujijat-mujijat satanis lumantar reca-reca mau ngombé saka sendhok utawa gelas isi sajen ombèn-ombèn sing disèlèhake ana ing cangkemé reca. Fénoména sing kawiwitan ana ing sawijining désa cilik ing India banjur nyebar, kaya kodhok-kodhok Mesir, ing saindhenging nagara mau. Wartawan pawarta télévisi BBC mènèhi komentar ngenani fénoména iku, lan kaya mung sawijining panambang pikiran, wartawan BBC ing télévisi mau ngaturaké pitakon, “Aku kepéngin ngerti apa sing bakal kelakon manawa sesuk kita lunga menyang Museum London lan nyaosaké sak gelas susu marang salah siji reca Hindu?” Ing pawarta soré dina candhaké dituduhaké wartawan sing padha iku ana ing Museum London, lan nalika kamera-kamera isih muter, dhèwèké nyaosaké sak gelas susu marang reca Hindu gedhé mau. Nalika gelas iku nyentuh lambe reca mau, susu iku sanalika kasedhot mlebu ing njero reca.

Ing sajroning spiritualisme ramalan-ramalan Indian Amérika, kebo putih sing kawentar kanthi jeneng “Miracle” lair tanggal 20 Agustus 1994, ing peternakan kagungané Dave lan Valerie Heider cedhak Janesville, Wisconsin. Miracle lair kanthi wulu putih, lan kalairané dianggep déning sapérangan wong minangka kayektaning sawijining ramalan pribumi Amérika. Ing manéka tradhisi pribumi Amérika, kalairané kebo putih dipirsani minangka sawijining prastawa suci lan wigati, kang nglambangaké kasatunggalan, katentreman, lan

pambaharuan rohani. Miracle narik kawigatèn kang amba lan dadi pralambang pangarep-arep sarta makna rohani tumrap akèh wong. Ramalan bab kebo putih iku ditlusur asal-usulé, lan kagandhèngaké kanthi langsung karo relik paling suci saka agamané spiritualistik pribumi Amérika, amarga ana ing carita wiwitan bab kebo putih iku “piece pipe” wiwit dipuntepangaké ing kabudayan mau.

Ing taun 1994, ing wewengkon nabi palsu saka Protestantisme murtad, gerakan Holy Laughter, kang uga katelah Toronto Blessing, wiwit ing Januari 1994 ing Toronto Airport Vineyard Church (saiki dikenal minangka Catch The Fire Toronto) ing Toronto, Ontario, Kanada. Nalika rerangkening pasamuwan kebangunan rohani kang dipimpin déning para pandhita John lan Carol Arnott, pratandha ngguyu kang ora bisa dikendhalèkaké, bebarengan karo manéka wujud liyané kayata gumeter, nangis, lan ambruk, utawa niru kéwan lan swarané kéwan (asring diarani “dipatèni déning Roh” utawa “mabuk ana ing Gusti”), wiwit dumadi ana ing antarané para jamaah.

Guyon lan manéka wujud manifestasi liyané déning para peserta dianggep minangka pratandha anané lan pakaryané Roh Suci, saéngga istilah “Holy Laughter” banjur digunakaké kanggo njlèntrèhaké fénoména kasebut. Pasamuwan-pasamuwan kabangunan ing Toronto Airport Vineyard Church narik kawigatèn lan para rawuh saka manéka wewengkon ing donya, saéngga gerakan kasebut sumebar menyang gréja-gréja lan komunitas-komunitas liyané. Wong-wong teka saka saindhenging donya kanggo ngalami guyon kasebut, lan nalika padha bali menyang gréjané dhéwé, gréja-gréja mau asring banjur wiwit mratandhani manifestasi-manifestasi démonis sing padha.

Pat Robertson ngedegaké Christian Broadcasting Network (CBN) ing taun 1960. CBN dadi salah siji saka jaringan télévisi wiwitan sing kasucèkaké kanggo program-program Kristen, lan jaringan iki nduwèni peran kang wigati ing tuwuhing industri panyiaran Kristen ing Amérika Sarékat. Sajeroning taun-taun kang lumaku, CBN saya ngrembaka jangkauan lan pangaribawané lumantar télévisi, radio, lan média digital, nganti dadi salah siji saka organisasi média Kristen kang paling gedhé ing donya.

Ing taun 1988, dheweke ngedegaké Christian Coalition, lan maju minangka calon présidhèn Amerika Sarékat. Kapitadosané bisa dilacak bali marang National Reform Movement lan Lord’s Day Alliance. Kaloroné organisasi iku diwiwiti ing taun 1888, lan nganjuraké manéka warna reformasi sosial adhedhasar prinsip-prinsip Kristen, kalebu larangan alkohol, hak pilih kanggo wanita, lan pangreksan dina Sabat (Minggu) minangka dina kanggo lere lan ngibadah. Gerakan iku diprabawai déning Protestanisme evangelikal lan ngupaya ngedegaké sawijining “bangsa Kristen” sing dituntun déning prinsip-prinsip Alkitab. Robertson makili prinsip-prinsip sing padha kaya National Reform Movement lan Lord’s Day Alliance. Awit saka iku, dheweke uga ngedegaké Regent University.

Pat Robertson ngadegaké Regent University ing taun 1977, sarujuk karo doktrin Katulik kang kanthi kendel banget ditentang déning William Miller. Katulikisme lan Protestantisme murtad nggunakaké sawijining metodologi Kitab Suci sing asalé saka Iblis, kang, ing

antarané woh-wohané sing ora kasucèkaké liyané, ngasilaké kapitadosan yèn bakal ana sewu taun karukunan sadurungé Gusti Yésus temenan rawuh bali. Robertson pracaya yèn universitasé nglatih para priya lan para wanita supaya dadi wong-wong sing bakal nglakokaké pamaréntahané Kristus sajroning sewu taun nalika Milenium Alkitabiah. Tembung “regent” tegesé wong sing tumindak minangka wakil utawa deputi kanggo sawijining panguwasa utawa ratu, nalika panguwasa mau ora ana ing nagara.

Sadurungé wektu pungkasan ing taun 1989, wiwit paling ora ing taun 1960, padanan modhèren saka organisasi-organisasi sing nyurung paugeran Minggu ing taun 1888, wis mlebu ing sajarah. Sawisé 1989, pratandha-pratandha setan ngoncang katelu unsur alam kaagamané naga, kéwan galak, lan nabi palsu. Gusti Yésus tansah nandhani pungkasaning sawijining prakara kanthi wiwitaning sawijining prakara, lan 1989, “wektu pungkasan” ing ayat patang puluh saka Daniel sewelas, miwiti sawijining mangsa kenabian sing pungkasané ana ing paugeran Minggu sing enggal rawuh saka ayat patang puluh siji. Nalika paugeran Minggu iku rawuh, Satan katon “personate” Kristus, lan tumindak penipuané sing paling pucak wiwit kelakon, kanthi mukjijat lan waras-waras.

Sajarah sing miwiti mangsa kenabian iku nandhani sawijining pakaryan saka gerakan Protestan murtad, kang nuntun marang hukum Minggu, sing dilambangaké déning taun 1989, yaiku wiwitané mangsa mau. Ing taun 1989, “témbok” saka “tirai wesi” ambruk, lan ing pungkasan mangsa iki “témbok pamisah antarane Greja lan Nagara” ambruk. Wiwitan mangsa iku nandhani loro présidhèn kapisan saka wolung présidhèn pungkasan. Wiwitan iku nandhani kapausan ngalahaké mungsuhé, yaiku ateisme, ing Uni Sovyèt, lan sing pungkasan nandhani kapausan ngalahaké mungsuhé, yaiku Protestanisme, ing Amérika Sarékat. Wiwitan iku nuduhaké présidhèn kapisan saka wolung présidhèn mau (saka Parté Républik) gandhèng tangan karo antikristus saka ramalan Kitab Suci, lan pungkasané nandhani présidhèn pungkasan saka wolung présidhèn mau gandhèng tangan karo antikristus saka ramalan Kitab Suci. Présidhèn kapisan iku dimangertèni minangka wong sing tanggung jawab nggawa ambruké témbok mau, lan présidhèn pungkasan iku wong sing bakal mbangun témbok iku.

Ing taun 1960, nganti tumeka marang wektu pungkasan ing taun 1989, Gerakan Reformasi Nasional modern wiwit diwiwiti. Sawisé pemilihan, mukjijat-mukjijat setan wiwit kelakon. Sadurungé angger-angger dina Minggu, manifestasi pungkasan para reformis nasional bakal ngangkat manèh sirah pulitiké. Ing wektu angger-angger dina Minggu, wis tekan mangsané pakaryan Satan kang nggumunaké. Sadurungé angger-angger dina Minggu, amarga kabutuhan nubuatan, kudu ana paukuman-paukuman sing ora mung nyirnakaké kamakmuran nasional Amérika Sarékat, nanging paukuman-paukuman iku uga, miturut kabutuhan nubuatan, kudu nganti mangkono abot lan nggegirisi, saéngga logika kanggo iku katetepaké, sing ndadèkaké wong-wong ing gerakan reformasi nasional pungkasan, yaiku para Nasionalis Kristen, bisa nemtokaké sebab saka paukuman-paukuman iku minangka para warga negara sing najisaké apa sing déning wong-wong mau disebut Dina Pangéran.

Kita badhé nerusaké panaliten punika wonten ing artikel salajengipun.

“Yèn umat kita tetep ana ing sikap lesu lan tanpa greget kaya sing wis dilakoni, Gusti Allah ora bisa ngesokaké Roh Panjenengané marang wong-wong mau. Wong-wong mau durung siyap kanggo nyambut-gawé bebarengan karo Panjenengané. Wong-wong mau durung tangi marang kahanan sing ana lan ora nyumurupi bebaya sing ngancam. Saiki, luwih saka sadurungé tau, wong-wong mau kuduné ngrasakaké kabutuhané bakal waspada lan tumindak bebarengan.

“Pakaryan kang mirunggan saka malaekat katelu durung katon sajroning wigatine. Gusti Allah karsa manawa umaté kudu adoh luwih maju tinimbang kalenggahan kang saiki dienggoni. Nanging saiki, nalika wektuné wis teka kanggo padha tumindak, isih ana pepakoning kang kudu digawé. Nalika para National Reformers wiwit nyurung paugeran-paugeran kanggo matesi kamardikan agama, para pemimpin kita mesthiné wis waspada marang kahanan iku lan mesthiné wis nyambut-gawé kanthi temen kanggo nanggulangi upaya-upaya kasebut. Dudu tatananing Gusti Allah manawa pepadhang dipendhem saka umat kita—yaiku kayektèn wektu saiki kang padha butuhaké kanggo mangsa iki. Ora kabèh para pelados kita kang nglairaké piwulang malaekat katelu iku saèstu mangertèni apa kang dadi isi piwulang iku. Gerakan National Reform wis dianggep déning sapérangan wong minangka prakara kang cilik banget wigatine, mulané padha ora nganggep perlu kanggo maringi kawigatosan kang akèh marang iku, malah nganti ngrasa manawa kanthi mengkono padha nyawisaké wektu kanggo pitakonan-pitakonan kang kapisah saka piwulang malaekat katelu. Muga-muga Gusti paring pangapura marang para sadulur kita awit saka anggoné nerangaké piwulang kang satemené kanggo mangsa iki kanthi cara mengkono.

“Umat perlu ditangèkaké gegayutan karo bebaying jaman saiki. Para pangreksa padha turu. Kita wus pirang-pirang taun kari ing mburi. Para pangreksa utama kudu ngrasa marang kabutuhan sing ngesak supaya ngati-ati marang awaké dhéwé, aja nganti padha kelangan kasempatan sing wis diparingaké marang wong-wong mau kanggo ndeleng bebaya-bebaya kuwi.”

“Manawa para pemimpin ing konferènsi-konferènsi kita saiki ora nampani pekabaran kang dikirim déning Allah marang wong-wong mau, lan ora banjur tumindak selaras karo pekabaran iku, greja-greja bakal nandhang kapitunan gedhé. Nalika juru-jaga, nalika weruh pedhang teka, muniaké slomprèt kanthi swara kang cetha, umat ing saindhenging barisan bakal nggemakaké pepènget iku, lan kabèh bakal nduwèni kalodhangan kanggo nyawisaké awak tumrap paprangan. Nanging kerep banget sang pamimpin ngadeg kanthi ragu-ragu, kaya-kaya ngandika: ‘Aja nganti kita kesusu banget. Bisa uga ana kaluputan. Kita kudu ngati-ati supaya aja nganti ngangkat wewarah palsu.’ Ragu-ragu lan ora mantep saka pihaké dhéwé iku sejatiné nguwuhaké: ‘Tentrem lan slamet.’ Aja kagèt. Aja padha sumelang. Bab prakara amandemen agama iki wis digedhèkké ngluwihi sing sakmesthiné. Kegiatan iki kabèh bakal suda dhéwé.” Kanthi mangkono, satemené dhèwèké nyélaki pekabaran kang dikirim saka Allah, lan pepènget kang dirancang kanggo nggerakaké greja-greja iku gagal nindakaké pakaryané. Slomprèté juru-jaga ora muni kanthi swara kang cetha, lan umat ora nyawisaké awak kanggo paprangan. Juru-jaga kudu waspada, supaya déné marga saka ragu-ragu lan

tundhané, jiwa-jiwa ora nganti katinggal binasa, lan getihé bakal katuntut saka tangané.

“Kita wis ngenteni pirang-pirang taun supaya ana undhang-undhang Minggu kang ditetepake ing nagara kita; lan saiki, nalika gerakan iku wis ana ing ngarepe kita, kita takon: Apa umat kita bakal nindakake kuwajibané ing prakara iki? Apa kita ora bisa mèlu mbiyantu ngangkat panji lan nimbali maju wong-wong kang ngajèni hak-hak lan kaluwihan-kaluwihan agamaé? Wektu iku saya cedhak, nalika wong-wong kang milih manut marang Gusti Allah tinimbang marang manungsa bakal digawé ngrasakake tangan panindhesan. Mulané, apa kita bakal ngremehake Gusti Allah kanthi meneng waé nalika pepakon-pepakon-Nya kang suci diidak-idak ing sangisoring sikil?”

“Nalika jagad Protestan, lumantar sikapé, lagi maringi konsesi marang Roma, ayo kita padha tangi supaya mangertèni kahanané lan nyawang pasulayan sing ana ing ngarepé kita miturut sipaté sing sejati. Para pengawal muga saiki ngunggahaké swarané lan nglairaké pekabaran kang dadi kayekten saiki tumrap wektu iki. Ayo kita tuduhaké marang wong akèh ana ing endi papan kita sajroning sajarah kenabian lan ngupaya nguripaké roh Protestanisme kang sejati, nggugah jagad supaya rumasa marang regané hak-hak kamardikan agama kang wis suwe dinikmati.

“Gusti Allah nimbali kita supaya tangi, awit wekasan wis cedhak. Saben jam kang lumaku iku minangka jam tumindak ana ing plataran swarga kanggo nyawisake sawijining umat ana ing bumi supaya nindakake sawijiné pérangan ing prastawa-prastawa agung kang bakal enggal kababar marang kita. Wayah-wayah kang lumaku iki, kang tumrap kita kaya-kaya cilik regané, sajatiné kebak bobot kapentingan langgeng. Iku lagi mbentuk nasib jiwa-jiwa tumrap urip langgeng utawa pati langgeng. Tembung-tembung kang kita ucapake dina iki ana ing pangrungoné wong akèh, pakaryan-pakaryan kang kita tindakake, rohing warta kang kita gawa, bakal dadi ambu urip tumuju urip utawa pati tumuju pati.”

“Para sadulurku, apa kowé padha nyadari yèn kaslametanmu dhéwé, uga nasib jiwa-jiwa liyané, gumantung marang panyawisan sing saiki koklakoni kanggo mangsa panggawéan abot sing ana ing ngarepmu? Apa kowé nduwèni kakencenganing semangat, kasalehan, lan pengabdian kaya mangkono, sing bakal ndadèkaké kowé bisa tetep jejeg nalika panentangan digawa nglawan kowé? Menawa Gusti Allah tau ngandika lumantar aku, bakal tekan wektuné nalika kowé bakal digawa ana ing ngarsané para pasamuwaning paugeran, lan saben pendirian bebener sing kokugemi bakal dikritik kanthi keras banget. Wektu sing saiki akèh wong nglilakaké supaya kesasar tanpa guna, kuduné diwènèhake kanggo tanggung jawab sing wis dipasrahaké Gusti Allah marang kita, yaiku nyawisaké dhiri kanggo krisis sing wis nyedhak.” Testimonies, jilid 5, 714–716.